

so ob enem cerkveni pevci. Kakor čujemo, se je prišlo zadnji čas precej novih pevcev in so že pričeli z rednimi vajami. Upamo, da bodo ob starejših izurjenih pevcih hitro prišli tudi novi in bo o Veliki noči zadonel s kora mogočni »alelujas«. Za vojniško cerkev je res potreben močen zbor, ki šteje najmanj 50 pevcev. Obenem pa bo zbor kot odsek izobraževalnega društva vadal narodne in umetne pesmi in bo pozneje tudi pokazal na odru, kaj premorejo vojniški pevci, ki so bili vedno na dobrem glasu.

Kostrivnica. Ob obilni udeležbi smo pokopali dne 18. oktobra dobrega in spoštovanega farana Janeza Lah. Daleč na okoli je bil znan kot dober gospodar in skrben oče svojim otrokom. Zelo bodo pogrešali svojega ljubelega očeta. Ako se bodo po njegovih naukih ravnali, bodo imeli najlepši spomin na rajnega očeta. Blag mu spomin!

Laško. V soboto dne 19. novembra smo spremlili k zadnjemu počitku g. Jurija Krajnc, kmeta v Lahomšku št. 2. Že nenavadno obilna udeležba pri pogrebu ne le domačih županov, temveč tudi iz sosednih župnij je pričala, da je bil rajni mož velike veljave in velikega ugleda. Tako veljavo si je rajni pridobil kot vzgleden gospodar, ki je umel svoje lepo posestvo ne le s pridnostjo obdelovati, temveč tudi z modrostjo izkoriščati. Ni bil nasproten raznim novim pridobitvam na gospodarskem polju, pa tudi zaleteti se ni hotel, temveč je prej opazoval, koliko bi kaka stvar res mogla biti v korist njegovemu posestvu. Vodilo ga je načelo: starega ne zavreči, dokler je še koristno, novo polagoma prekusiti, kolikor bo boljše od starega. Rajni se ni le ohnesel kot gospodar na svojem posestvu, marveč so mu tudi občani poverili važno mesto v občini Marija Gradec. Nad 40 let je bil občinski odbornik, leta 1894 je bil izvoljen za župana, nato je bil podžupan do razrešitve l. 1931. Njegova modra beseda, njegova razumnost je prišla tukaj do pomembne veljave, močje je navadno svoja ugibanja in prevdarjanja končali z izjavo: »Krajnc je govoril, tako bo najbolje.« Posebnih zaslug si je rajni stekel pri tukajšnji Hranilnici in posojilnici. Njo je pomagal ustanoviti v časih, ko je tukaj neomajno vladal nemški kapital, njo je branil proti raznim klevetam, za njo se je žrtvoval z

izredno nesebičnostjo, ko so ji neprilike rušile temelje, njo je dvigal in dvignil do velikega procvita. Točno in zvesto od leta 1899 do zadnjega je vršil vsak četrtek svojo posojilniško službo. Takih požrtvovalnih moži je treba pri ljudskih zavodih in njihov napredek je zagotovljen. Jurij Krajnc je bil prava slovenska korenina tudi po svojem kremenitem, verskem prepričanju. Njegovo veliko načelo je bilo: Sveta vera je največja in najpomembnejša naša zadeva, najdražja svetinja, ki smo jo od naših očetov podedovali. Tej vsikdar zvest biti, bodi naše pravilo. Tako je rajni tudi storil, po veri je živel, z vero sklenil svoje življenje. Zvesto je izpolnjeval verske dolžnosti, bil je eden onih današnje dni že redkih moži, kateremu ni bilo tudi v najhujšem vremenu pretežko in samo zjutraj se udeležiti službe božje, temveč tudi večernice vsako nedeljo. Njegov vzgled je vreden vsega posnemanja. Jurija Krajnc ni več med nami, v četrtek dne 17. novembra nam ga je iztrgala smrt. Dočakal je sicer lepo starost, izpolnil je že 70. leto, a želeli smo, da bi nam bil še nekaj let ohranjen. Pred Bogom pa je že bil zrel za večno plačilo, kakor je to lepo povdarjal preč. g. kanonik Franc Časl iz Maribora, kot dolgoletni sodelavec z rajnim priposojilnici in njegov iskren prijatelj. Najdobi njegova duša večno plačilo za ves trud, za vse žrtve, za vso kristalno čisto značajnost, a njegov duh ostani med nami, njegov vzgled nas uči prejete darove in talente porabljati Bogu v čast, v blagor svojemu bližnjemu in v pravi napredek slovenskemu ljudstvu!

Sv. Lenart nad Laškimi. V soboto dne 19. t. m. smo spremljali ob obilni udeležbi ljudstva k večnemu počitku Antona Lapornika, p. d. Marota iz Leskovca. Umrl je v 54. letu svoje starosti. Pred letom se je prehladil ter si nakopal sušico, ki je sedaj storila konec njegovemu življenju. Bil je skrben gospodar, dober oče svojim otrokom in je stal ob času raznih volitev vedno v krščanskih vrstah. Več let je bil tudi odbornik Hranilnice in posojilnice v Laškem. Za njim žaluje skrbna žena in 14 otrok. Najstarejša hči se je omožila pred leti v Dol pri Hrtniku, en otrok je umrl, ostali so še doma; najmlajši še izpolni prihodnji mesec komaj štiri leta. Mir in pokoj njegovi duši, zaostalim naše sožalje! — V nedeljo se je bla-

Planinka čaj

Bahovec je neobhodno potrebno zdravilo proti zlati žili.

Zavitek Din 20.— v apotekah. 841

goslovila lepa kapela na čast sv. Jožefu, katero je dala postaviti na Površju s pomočjo nekaterih župljanov Marija Šoper, posestnica na Gori. Kapelo je okusno poslikal in kip je naredil g. Anton Paulič, slikar in kipar v Bučah pri Kozjem. Naj izprosi sv. Jožef vsem svojim častilecem obilo božjega blagoslova!

Spremembe v zakonu o volitvah in političnih strankah.

Notranji minister Živojin Lazič je predložil dne 22. novembra narodni skupščini predlog zakona o izpremembi volilnega reda za volitve narodnih poslancev z dne 10. novembra 1931. Predložene spremembe se nanašajo na sestavo kandidatnih list. Ostala je določba, da so dovoljene samo kandidatne liste za celo državo, to je za vse okraje v državi. Nove so naslednje določbe:

Dva upravna sreza se morata spojiti v eno volilno enoto, ako je število prebivalcev manjše od 50.000, a samo v mejah iste banovine. Listo predloži najmanj po 30 delegatov iz vsake volilne enote od polovice skupnega števila upravnih srezov v državi in tako, da so te volilne enote na ozemlju vsaj dveh tretjin banovin. Do sedaj je bilo potreba po 60 podpisov iz vsakega sreza.

Vsaka državna kandidatna lista mora imeti najmanj enega kandidata v vsaki volilni enoti, odnosno dva ali tri, kjer se voli več poslancev. Vsak kandidat mora imeti namestnika. V isti volilni enoti more imeti vsaka državna lista tudi več sreskih kandidatov. Vsak kandidat pa sme kandidirati največ v dveh volil-

lah poskuse z medom, kakaom in kavo, ki naj bi odvzeli tobaku topeln vonj. Posrečilo se je vzgojiti tobačno rastlino, ki ima namestu svojega vonja vonj po medu. — V nadaljnjem bo skušal raziskovalni zavod odstraniti neprijetnosti smradu, ki ga daje tobak pri zgorevanju. Zadevni poskusi se že vršijo.

Tiho mesto.

Čeprav je švicarska Ženeva na glasu kot sedež umetnikov ter kot metropola zabavišč, vendar je to mesto radi policijskih odredb po 11. uri ponoči tiho, kot da je izumrlo. Niti kako gledališče ali kabaret ali katerikoli drugi lokali

čene, jutri zjutraj bomo že gledali pred seboj kup zlata. Moramo pa že imeti nekaj deset kilogramov zlata, da se bo oprijelo nanj novo zlato. Rabim večjo količino, da bo šlo vse naglo izpod rok. To je sedaj moja zadnja zahteva.

Mohameda je hudo potrla zadnja potrebsčina. Solznih oči je prosil in jadikoval. Vse dragulje je razpečal, niti ene rupije ni imel več naložene v banki, dve hiši je prodal in za vse te ogromne izdatke je hranil v žepu tri zlate kroglice.

Modri ni poznal usmiljenja, da, pokazal se je skrajno nevoljnega radi nehvaležnosti in Mohamedove skoposti.

»Tako prodaj še to hišo, ali pa ne bo skrivnost nikdar tvoja last! Prodaj in prinesi mi zlato! Jutri boš lahko kupil pol Bombaya.«

Nemilostno in brez vsake nadaljne besede je pustil Mohameda in krenil nazaj v hišo. V največji potrtosti je svečenik odbrzel, da bi ne oviral zlate čarovnije. Za izkupiček je ravno še preskrbel zahtevano zlato in ga je izročil svetniku s hriba.

Naletel je nanj v zatemjeni hiši, v prostoru, ki je dobival luč od majhne oljate svetiljke.

Modri mu je pokazal z roko, naj iztrese zlato na dno čebra, preko zlata je polil rumenkasto tekočino in je namignil Mohamedu s pogledom na kup čudotvornih rastlin, iz katerih je že kapljal smrdeč in žoltkast sok. Poslal ga je ven. Na cesti je začel s povzdignjenim glasom:

»Kmalu bomo na cilju. Preostane nam še samo eno delo. K zlatu v eber moramo prisipati baker in celo zmes pridno mešati celih 24 ur s tem le jeklenim drogom. To težavno delo si bomo razdelili med seboj. Vsak bo mešal najprej 4 ure, drugič 2 uri, ker bo delo proti koncu vedno bolj utrudljivo. Nobeden ne sme spregovoriti besedice, kaj še le, da bi izustil kak klic! Ako se prekine mešanje le nekoliko, je tudi s čarovnijo pri kraju in celotno delo bi bilo zaman. Jaz bom pričel, eden od pridigarjev me bo zamenil, temu bom sledil zopet jaz. Nikdo ne sme motiti onega, ki bo mešal, samo ob zamenjavi smeta biti dva v čumnati.«

nih enotah (dosedaj le v enem srezu), seveda pa vedno na isti državni listi. Isto velja za namestnike. Tudi kandidat je lahko namestnik v drugem srezu.

Nosilec državne kandidatne liste, na katero se je vezal najmanj po en kandidat iz vsake volilne enote, odnosno po dva ali trije, ako voli dotični volilni okraj po več poslancev, predloži kasacijskemu sodišču v Beogradu v potrditev svojo kandidatno listo.

Državno kandidatno listo mora najmanj 5 predlagateljev predložiti kasacijskemu sodišču v Beogradu.

Državna kandidatna lista, izročena kasacijskemu sodišču v Beogradu, četudi se ni potrjena, se ne more preklicati, niti se ne morejo na njej izvršiti kakršnekoli izpremembe.

Če je potrjena od kasacijskega sodišča samo ena državna kandidatna lista, se vrši glasovanje samo za tisto listo. V tem primeru se v spojenih srezih proglasita za narodna poslance kandidat in njegov namestnik. — Glasovanje se vrši kakor pri zadnjih volitvah v narodno skupščino, z javnim glasovanjem.

Na osnovi izida volitev ugotovi glavni volilni odbor najprej, katera izmed državnih kandidatnih list je dobila največ glasov. Glavni volilni odbor bo potrdil za poslance nosilce vseh onih državnih kandidatnih list, ki so dobile nad 50.000 glasov v vsej državi. Državna kandidatna lista, ki je dobila največje število glasov v vsej državi, dobi tri petine (dosedaj dve tretjini) skupnega števila narodnih poslancev. Te tri petine se razdele po banovinah sorazmerno po številu poslancev, ki pripada vsaki banovini, tako da dobi dravska 16, celotno pa dobi dravska banovina 25 poslancev. Mandati se v banovinah razdele po vrsti na one srez, ki so dobili za dotično listo največje število glasov. Glavni volilni odbor bo proglasil za narodne poslance one sreske kandidate, ki so bili med vsemi kandidati tega sresa, vezani za to listo, največ glasov.

Število mandatov, ki preostane po odbitku treh petin, dodeljenih najmočnejši državni listi, razdeli glavni volilni odbor na naslednji način:

1. Ako je skupno število glasov, ki so jih dobile vse ostale državne kandidatne liste, manjše od števila glasov najmočnejše držav-

ne kandidatne liste, potem se ta ostanek deli med vse državne kandidatne liste, torej tudi one, ki je že dobila tri petine mandatov, in to po banovinah v razmerju s številom glasov, ki so ga v dotični banovini prejele posamenze liste.

2. Ako je skupno število glasov vseh ostalih državnih kandidatnih list večje ali enako številu glasov najmočnejše kandidatne liste, potem se najmočnejša državna kandidatna lista pri razdelitvi ostanka mandatov ne vzame v poštev, marveč se mandati razdele samo med ostale liste.

3. Ako kaka državna kandidatna lista v vsej državi ni dobila niti toliko glasov, kolikor je bilo potrebno predlagateljev, potem dotična kandidatna lista sploh ne sodeluje pri razdelitvi mandatov.

Ako bi dve državni kandidatni listi kot najmočnejši dobili enako število glasov, potem se volitve ponove drugo prihodnjo nedeljo, ko ugotovi volilni izid glavni volilni odbor.

Isti dan je notranji minister predložil narodni skupščini predlog zakona o spremembah društvenega ter zborovalnega zakona. — Ako se namerava osnovati politična stranka, mora najmanj 100 osnovateljev predložiti program in pravila stranke z lastnoročno podpisano izjavo notranjemu ministru. Podpisniki te izjave (ustanovitelji) morajo biti navedeni s točnimi imeni z označbo poklicev in krajev stalnih bivališč. Odlok, s katerim se dovoli ali pa ne dovoli osnovanje politične stranke, mora izdati notranji minister v roku meseca dni po sprejemu prijave. Odlok notranjega ministra je končen in proti njemu ni pravnega lekka. Odlok notranjega ministra se mora dostaviti enemu podpisnikov prijave. Odlok, s katerim se dopušča osnovanje politične stranke, se objavi v roku 10 dni v »Službenih Novinah«. Ko so podpisniki prijave sprejeli odlok, s katerim se odobrava osnovanje stranke, lahko začnejo nabirati člane in ustanavljati organizacijo.

Organiziranje politične stranke se mora izvršiti tako, da mora imeti stranka organizacijo z najmanj 30 člani v polovici skupnega števila srezov v državi in v najmanj dveh tretjinah vseh banovin (do sedaj po 60 članov v vseh srezih).

Pisma „Črne roke“.

»Halo, Gordon! Kaj pa je to?«

Po teh besedah je pokazal g. Jim Star, kralj konzerv, svojemu tajniku list brez označbe tvrdke, ki se je potikal med njegovimi zasebnimi pismi in so bile zabeležene poleg velike črne roke besede: »Samo še 17 dni.«

»To le?« je rekel jeclaje Gordon in pogledal na papir široko odprtih oči. »To je vendar »črna roka.«

G. Star je potrepljal svojega sodelavca po rami in mu je razlagal med zasmehom:

»Grom in strela, Gordon, vi pa imate oster pogled. To bi naj bila »Črna roka«, pravite vi. Mislite, da sem postal slep za barve in ne znam več ločiti črno od belega?«

Tovariško zaupanje, katerega mu je kazal predstojnik, je tajniku prijalo, a kljub temu se je zavzel z vso odločnostjo za lastno stališče.

»Pazite dobro, g. Star«, je dostavil, »jaz nisem rekel: Gre za črno roko, moja razlaga se je glasila jasno: To je črna roka.«

G. Star še vedno ni razumel, kam da meri njegov tajnik.

»Znam, da ste se v tem smislu izrazili, pri najboljši volji pa ne razberem nobenega razločka. Edino, kar se mi zdi čudno, je to, da me še vedno merite prezirljivo z očmi.«

»Pa vendar, g. Star, mar še li niste slišali ničesar o banditski družbi »Črne roke«, o teh strašnih lopovih, ki —«

»A tako! — Že razumem. Črna roka pomenja, da sem se zameril gotovim osebam in mi je živeti le še 17 dni ... Ali je tako ali ne?«

Gordon je zmigal z ramama, kakor oni, ki noče zastopati v tej težki odločnega stališča, g. Star je še gledal na zmučkani papir in ga pogljal v koš.

»Meni se dozdeva, ljubi Gordon, po vaših možganih se podi iznajdljivost, kakor po glavi kakega starega obiskovalca kina«, je še dostavil med smehom in si vtaknil med zobe smodko.

Modri je stopil v hišo in se lotil dela. Ura je bila dvanajst: poldne. — — —

Rama je imel danes posebno dober dan. Ze tudi poprej ni ubijal časa z brezdeljem.

Sicer ga je neprestano nanj prežeče ženšče motilo in radi nje je moral prvotni načrt opustiti. Nameraval je še mokro ilovico in omet izkraspati in poskusiti v drugič beg skozi okno. Baš na ta mesta je starka še posebno pazila. Mislil je na vrata na hodnik. Tema, v katero je bila zavita soba po zazidanju edinega okna, bi pospeševala njegove nakane, da bi ga bable natančno nadzorovalo, je bilo izključeno.

V vseh nezastraženih trenutkih je kraspal in kopal. Delo je šlo počasi od rok. Ropota ni smel povzročati, da ga ne bi starka izsledila. Po dolgem trudu se je dokopal do malega uspeha.

Pa danes je imel posebno dober dan. Najbrž ni bil nikdo doma. V steni so bile le tri lege kamenja, ena poleg druge in položene prav na lahko. Opoldne je že bil izmaknil 16 kamnov in se

je lotil druge lege, dasiravno je že bil precej utrujen. Sita mu je pomagal le tedaj, kadar se je moral nekoliko odpočiti. Za prvi kamen v drugi legi je rabil najdalje, pa zunaj je bil. In za tem je šlo naglo naprej. Rama se je le bal, da bi ne bil gotov pred vrnitvijo zlobnih stražarjev.

Luknja je bila izruvana, prvi solnčni žarek je prodrl v sobo. Baš je bil gotov, ko je spoznal po glasu kačjega moža, Šefkijo in njegovo ženo in še enega drugega moža, ki se je mudil vedno v hiši.

Kaj sedaj?

Danes ni bilo nobenega upanja na pobeg. Luknja je morala ostati odprta za drugi dan. Poti, po kateri je hotel ulti, pa ni smel nikdo opaziti. Z roko je pometal kamenčke in prst s hodnika v sobo, je vse lepo še obrisal z ruto in odpihal zadnje praške.

Četvorica se je smejala na dvorišču iz polnih grl.

(Dalje sledi.)

niso odprti po tej uri. Vsa vrata so zaprta. Tudi ceste, ki so sicer sijajno razsvetljene, so popolnoma prazne. Žive duše ni razen stražarjev. Pa vendar so tam prelepo živi. O naših mestih se seveda ne bi dalo kaj takega reči.

Pregovori.

1. Hitra pomoč, dvojna pomoč.
2. Ne reci vsega, kar veš, ali vselej vedi, kaj rečeš.
3. Marsikdo bi rad živel in jedel, ali pozabi na delo.
4. Dobro se samoposobi hvali.
5. Hitro je storjeno, kar dela pozneje veliko skrbi.
6. Kdor ljubi polje, tega tudi polje ljubi.